

4-108-113

Overdenkingen en Gebeden

GEDURENDE HET

BUITENGEWOON JUBILÉ

van 1886,

voorafgegaan door het Apostolisch schrijven

VAN

Z. H. PAUS LEO XIII.

ALSMEDE:

VOORWAARDEN EN BEPALINGEN,

*om aan dit Buitengewoon Jubilé deel-
achtig te worden.*

~~~~~  
**Kerkelijk Goedgekeurd.**  
~~~~~

B. LENFRING,

AMSTERDAM,
Haarlemmerstr. 119,

ROTTERDAM,
Hoogstraat 384,
naast de R. K. Kerk.

586.

B

om a

A
Haarl
ove

OVERDENKINGEN EN GEBEDEN

GEDURENDE HET

BUITENGEWOON JUBILÉ

van 1886,

VOORAFGEGAAN DOOR HET

APOSTOLISCH SCHRIJVEN VAN

Z. H. PAUS LEO XIII.

ALSMEDE

Voorwaarden en Bepalingen,

om aan dit buitengewoon jubilé deelachtig te worden.

Kerkelijk Goedgekeurd.

W. J. J. M.

W. J. J. M.

B. LENTING,

AMSTERDAM,

Haarlemmerstraat 119,
over de R. K. Kerk.

ROTTERDAM,

Hoogstraat 384,
naast de R. K. Kerk.

Imprimatur.

Amstelodami

F. T. H. VAN OGTROP,

die 15 Februaru 1886.

Libr. Cens.

APOSTOLISCH SCHRIJVEN

VAN

Z. H. PAUS LEO XIII,

WAARBIJ EEN

Buitengewoon Jubilé

WORDT UITGESCHREVEN.

Aan onze Eerwaardige Broeders de Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen, Bisschoppen, die in vrede en gemeenschap zijn met den Apostolischen Stoel, en aan al onze beminde Zonen, de Christen geloovigen.

EERWAARDIGE BROEDERS,

HEIL- EN APOSTOLISCHEN ZEGEN.

Reeds een en andermaal hebben Wij voor de gansche Christen wereld een buitengewoon Jubeljaar uitgeschreven, onder aanbieding der hemelsche genadeschatten, welker uitdeeling ter Onzer beschikking is; het behaagt Ons, dit ook voor het volgend jaar uit te schrijven.

Het nut hiervan kan u, Eerwaardige Broeders, die tijden en zeden kent, ongetwijfeld niet ontgaan: maar toch is er een geheel bijzondere reden, waarom het nemen van dit Ons besluit, thans meer welligt

dan ooit, wenschelijk moet geacht worden. Immers uit de onderwijzing in Onze vorige Encijcliek gegeven, van welk belang het namelijk is voor den Staat, om zich aan de waarheid en den vorm van het Christendom naauw aan te sluiten, kan men gemakkelijk beseffen, hoezeer het overeenkomt met het doel, door Ons bij die onderwijzing beoogd, dat Wij uit al Ons vermogen trachten, de menschen tot de oefening der Christelijke deugden op te wekken of terug te brengen. Want de Staat heeft dien vorm, welken de Zeden des volks er aan geven; en gelijk de deugdelijkheid van een schip of van een gebouw afhangt van de deugdelijkheid aller onderdeelen en van hun onderling verband, evenzoo nagenoeg kan de maatschappij geen geregelde en onverstoorden loop hebben, wanneer de burgers den regten levensweg niet bewandelen.

De Staatsregeling zelve, en alle handelingen van het openbaar Staatsleven hebben hunne wording zoowel als hunne afschaffing aan het toedoen der menschen te danken: de menschen nu hebben de gewoonte van hunne meeningen en Zeden daarin uit te drukken en af te spiegelen. Opdat derhalve de door Ons gegevene voorschriften ingaan in het hart der bijzondere personen, en — waar het eigenlijk op aankomt — regel worden voor hun dagelijksch leven, moet men trachten hen te doen besluiten, om Christelijk te denken en Christelijk te handelen, even goed in het openbaar en maatschappelijk als in het huiselijk leven.

En zooveel te ijveriger moet hiernaar gestreefd worden, naar mate grooter gevaren zich overal dreigend verheffen. Want van de voorvaderlijke deugden is niet weinig verloren gegaan; de onge-

regelde driften, uit haren aard reeds zoo magtig, zijn door te groote vrijheid in kracht toegenomen; de ongerijmdheid van allerlei meeningen, door niets of niet genoeg beteugeld, breidt zich met iederen dag verder uit; zelfs onder hen, die goede gevoelens hebben, durven velen, door valsche schaamte weerhouden, hunne gevoelens niet vrijmoedig belijden, veel minder nog in overeenstemming daarmede handelen; de verderfelijkste voorbeelden krijgen overal grooter invloed op de zeden der volken; en de vroeger door Ons aangewezenen kwade genootschappen, in misdadige kunstgrepen volleerd, trachten het volk te misleiden en de menschen, zooveel zij maar kunnen, van God, van hunne heiligste pligten en van het Christelijk geloof af te trekken en te vervreemden.

Bij den druk derhalve van zooveel kwaad, dat door zijn langen duur steeds voortwoekert, mogen Wij niets verzuimen, wat eenige hoop op verligting brengt. Daarom, en met die hoop, gaan Wij een heilig Jubilé uitschrijven, allen, wien hunne zaligheid ter harte gaat, vermanende en aanspoerende, om een weinig in zich zelven te keeren en hunne in het aardse verzonkene gedachten tot hooger zaken op te heffen.

Heilzaam zal dat werken niet alleen voor de bijzondere personen, maar ook voor het algemeen belang: daar het openbaar leven en de algemeene zeden in eer en deugd zóóveel zullen winnen, als iedereen in zelf volmaking zal zijn vooruit gegaan.

Gij ziet echter wel, Eerwaardige Broeders, dat de goede uitslag dezer zaak voor een groote gedeelte van uwe bemoeijingen en van uw beleid afhangt, daar het volk behoorlijk en zorgvuldig moet wor-

den voorbereid, om de aangebodene voordeelen inderdaad deelachtig te worden. Met liefde en wijsheid behoort gij derhalve priesters uit te kiezen en hun te gelasten, dat zij de geloovigen door vrome en voor iedereen bevattelijke toespraken onderrigten en vooral hen opwekken tot boetvaardigheid; deze toch brengt, volgens den H. Augustinus, *de goede en nederige geloovigen tot eene dagelijksche boetedoening, waarbij wij, op de borst kloppende, zeggen: vergeef ons onze schulden.*”

Niet zonder reden noemen Wij hier op de eerste plaats, de boetvaardigheid en de daartoe behoorende vrijwillige tuchtiging van het ligchaam. Gij kent toch het thans heerschende kwaad: de lust van zeer velen om weelderig te leven en niets te doen wat mannenmoed en grootheid van ziel vereischt; die, om niet te spreken van de veelvuldige andere ellenden, waartoe zij vervallen, bovendien allerlei redenen verzinnen om zich aan de heilzame wetten der Kerk te onttrekken, zich inbeeldende, dat de onderhouding van het gebod, van op enkele dagen in het jaar zich van sommige spijzen te onthouden of te vasten, hunne krachten te boven gaat. Geen wonder, dat zij, door zulke levenswijze machteloos geworden, allengskens zich geheel en al aan de altijd meer en meer vragende zinnelijkheid verslaven. Hen derhalve, die tot zinnelijkheid vervallen of daartoe sterk geneigd zijn, behoort men tot matigheid terug te brengen; en daarom moeten de predikers met zorg en nadruk aan het volk aantoonen, hoe en de wet van het Evangelie en de natuurlijke rede voorschrijven, dat ieder mensch zichzelven beheerschen en zijne hartstogten bedwingen moet, en dat hij, die hierin te kortschiet, zijne

overtredingen slechts door boete te doen kan uitwischen.

Om aan bovengenoemde deugd eene vaste bestendigheid te geven, is het voorzeker aan te raden, dat men haar aan de hoede en bescherming eener gevestigde instelling toevertrouwe. Gemakkelijk begrijpt gij, Eerwaardige Broeders, wat Wij u door deze woorden op het hart willen drukken, namelijk dat ieder uwer in zijn diocees den Derden Regel van den H. Franciscus blijve bevorderen en uitbreiden. Want, om den geest van boetvaardigheid in de geloovigen te onderhouden en te voeden, zal ongetwijfeld het voorbeeld en de voorbede van den heiligen vader Franciscus van Assisië zeer veel bijdragen, die met de reinste onschuld des levens zoo grooten ijver om zichzelven te kastijden vereenigde, dat hij de beeldtenis van den gekruisten Zaligmaker mogt wedergeven niet alleen in zijn leven en daden, maar zelfs in de wonden, die hem van Gods wege werden ingedrukt. De voorschriften van dien regel door ons wijselijk verzacht, zijn zeer gemakkelijk te onderhouden, en tot instandhouding der Christelijke deugd van groot gewigt. Daar de eenige hoop op redding uit den grooten nood, waarin menschen en volken verkeeren, op de bescherming en hoede van onzen Vader in den hemel gevestigd is, zoo wenschen Wij bovendien een aanhoudenden en vertrouwvollen ijver voor het gebed te zien herleven. In elk voor het Christendom gewigtig oogenblik, en zoo dikwijls de Kerk door gevaren van buiten, of door inwendige beroeringen gedrukt ging, toonden onze voorouders, door de oogen smeekend hemelwaarts te heffen, ons op schitterende wijze, hoe en van waar wij licht voor den geest, kracht voor de

deugd en ware hulp in den nood moeten trachten te verkrijgen. Want diep was hun hart doordrongen van de voorschriften des Heeren: » *Vraagt, en u zal gegeven worden; altijd moet men bidden en niet ophouden.* Evenzoo luidt het woord der Apostelen: » *Bid! zonder ophouden; » ik smeeik derhalve, dat alle smeekingén, gebeden, verzoeken, dankzeggingen doen voor alle menschen.* »

Betrekkelijk dit punt maakte de H. Joannes Chrysostomus eene scherpzinnige en treffende gelijkenis. Gelijk de mensch, naakt en in alles hulpbehoevend ter wereld komende, van de natuur handen heeft gekregen, met wier behulp hij zich het noodige levensonderhoud verschaffen kan: evenzoo heeft hij, in de bovennatuurlijke orde uit zichzelf niets vermogende, van God de magt tot bidden ontvangen, door welker goed gebruik hij al het noodige ter zaligheid gemakkelijk verwerven kan.

Besluit uit dit alles, Eerwaardige Broeders, hoe aangenaam en welgevallig Ons de zorg is, door u op Onzen last vooral in de laatste jaren aangewend, om het gebed van den allerheiligsten Rozenkrans te bevorderen. Kunnen wij niet nalaten den ijver voor dat gebed te prijzen, die nagenoeg overal bij het volk is opgewekt: met des te grooter zorg moet men er zich op toeleggen, dien ijver meer nog aan te wakkeren en voortdurend te bewaren. Dat niemand uwer zich verwondere, zoo Wij op deze Onze meermalen reeds gegevene vermaning blijven aandringen; gij kent toch het groot belang, verbonden aan den bloei der gewoonte onder de Christenen, om den Rozenkrans van Maria te bidden; gij weet te goed, hoe dat gebed een heerlijk deel en aller-

schoonste vorm is van dien geest des gebeds waarover wij zoo-even spraken, allergeschiktst voor onzen tijd, gemakkelijk te verrigten en rijk aan zegeningen.

Daar evenwel, gelijk Wij boven te kennen gaven, de eerste en voornaamste vrucht van een Jubilé de verbetering des levens en vooruitgang in de deugd moet zijn, zoo achten Wij het in het bijzonder noodzakelijk, dat kwaad te vlugten, dat Wij in Onze laatste Encijcliek hebben aangewezen:

Wij bedoelen die onderlinge, bijna zeiden Wij, huiselijke twisten, die den liefdeband, tot groot nadeel der zielen, verbreken, of althans lossen maken. Op nieuw spreken Wij hierover op deze plaats tot U, Eerwaardige Broeders, die waken moet voor de kerkelijke tucht, en onderlinge liefde, omdat Wij verlangend, dat gij voortdurend door uwe waakzaamheid en uw gezag zulk noodlottig kwaad zult tegengaan. Waarschuwt, vermaant, berispt, doet al wat gij kunt, opdat allen *»bezorgd zijn, om de eenheid van geest in den band des vredes te bewaren,»* opdat de twiststokers, zoo er mogten zijn, tot hun plicht terug keeren, zich te allen tijde herinnerende dat de Eenig geboren Zoon Gods op het oogenblik, waarop Zijn vreesselijk lijden een aanvang nemen ging, niets vuriger van Zijnen Vader heeft afgesmeekt, dan dat zij, die in Hem geloofden, of later zouden gelooven, elkander zoude beminnen, *»opdat allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, opdat ook zij één zijn in Ons.»* Alzoo dan, steunende op de barmhartigheid van den Almagtigen God en het gezag der heilige Apostelen. Petrus en Paulus krachtens de magt, van binden en ontbinden, welke de Heer Ons, hoewel onwaardig, geschonken heeft, verleen en Wij aan allen en iederen geloovige van

beider geslacht een allervolsten afaat van alle zonden, bij wijze van een algemeen Jubilé, onder voorwaarde, dat zij binnen het jaar 1886 vervullen hetgeen hieronder wordt voorgeschreven.

Allen, die te Rome zijn, inwoners en vreemdelingen, moeten de Lateraansche Basiliek als mede de Vatikaansche en Liberiaansche Basilieken tweemaal bezoeken en aldaar eenigen tijd, naar Onze meening, aandachtig tot God bidden voor het heil en de verheffing der Katholieke Kerk en van dezen Apostolischen Stoel, voor de uitroeijing der ketterijen en de bekeering aller dwalenden, voor de eendragt der Christen Vorsten en den vrede en de eenheid van geheel het geloovige volk; ook moeten zij vasten en daarbij alleen onthoudingsspijzen gebruiken, op TWEE dagen, buiten die dagen om, voor welke in de veertigdaagsche Vaste geenerlei dispensatie verleend wordt, of die op andere tijden des jaars als even strenge vasten dagen volgens kerkelijk gebod te beschouwen zijn; buitendien moeten zij, na waardige belijdenis hunner zonden, het Allerheiligste Sakrament des Altaars ontvangen en, ieder naar zijn vermogen, en na den raad des biechtvaders te hebben ingewonnen, voor eenig godvruchtig werk eene aalmoes geven. Een elk heeft hierin vrije keuze; toch willen Wij twee zaken met namen noemen, waaraan men zeer goed zijn offer kan geven, die beiden in vele plaatsen behoefte hebben aan hulp en ondersteuning, beiden ook allernuttigst zijn voor Staat en Kerk, namelijk: de bijzondere scholen voor lager onderwijs en de Seminariën der geestelijken. Alle anderen, die zich waar ook buiten de stad ophouden, moeten drie kerken, aan te wijzen door U, Eerwaardige Broeders of door

uwe Vikarissen of Officialen, of op uwen of hunnen last, door degenen, welke aldaar de zielzorg waarnemen, tweemaal, of zoo er slechts twee kerken zijn, driemaal, of zoo er maar ééne is, zesmaal, binnen genoemden tijd, bezoeken, evenzoo moeten zij de andere werken, die boven zijn aangegeven, volbrengen. Wij willen, dat deze aflat ook aan de zielen, welke met God in Liefde vereenigd uit dit leven verscheiden zijn, bij wijze van voorbede kan worden toegevoegd. Bovendien magtigen Wij U, om voor de Kapittels en Congregatiën, zoo van seculieren als van regulieren, voor vereenigingen, broederschappen, universiteiten of collegiën, van welken aard ook, die voorzeide kerken in processie bezoeken, diezelfde bezoeken naar Uw voorzigtig oordeel tot een kleiner getal te beperken.

Wij staan ook toe, dat zeevarenden en reizenden, wanneer zij in huune woonsteden of elders in eene bepaalde verwijlplaats gekomen zijn, door het zesmaal bezoeken der hoofdkerk of parochiekerk en het waardig volbrengen der boven voorgeschreven werken, denzelfden aflat kunnen verdienen. Insgelijks voor de regulieren van beider geslacht, ook voor hen die altijd in kloosterslot verblijven, en zonder uitzondering voor alle anderen zoo leeken als geestelijken. seculieren of regulieren, die door gevangenschap, lichamelijke zwakheid, of eenige andere regtmatige oorzaak verhinderd worden om de vermelde werken of eenige daarvan te volbrengen: vergunnen Wij, dat de Biechtvader deze in andere werken van godsvrucht vermag te veranderen, terwijl Wij hen bovendien magtigen, om ten opzichte der Communie te dispenseeren voor de kinderen, die nog niet tot de eerste Communie zijn toegelaten.

Bovendien aan allen en iederen geloovige, zoo leeken als geestelijken, seculieren en regulieren, van iedere, anders ook bijzonderlijk op te noemen Orde of Instelling, verleenen Wij magtiging, om zich voor dat doel elken priester tot biechtvader te kiezen, die, seculier of regulier, daarvoor de noodige goedkeuring verkregen heeft; van welke magtiging ook gebruik kan gemaakt worden door de kloosterzusters, Novicen en andere vrouwen, die binnen het kloosterslot wonen, mits de Biechtvader voor kloosterzusters goedgekeurd zij.

Aan de Biechtvaders verleenen Wij, alleen voor deze gelegenheid en gedurende den tijd van dit Jubilé, al diezelfde magtiging, die door Ons gegeven zijn bij Onzen Apostolischen Brief van den 15 Februari 1879, welke begint »*Pontifices Maximi*, evenwel altijd met uitzondering van het geen in denzelfden Brief door Ons uitgezonderd is.

Laten wij eindelijk met de grootste zorg er naar streven, om gedurende dien tijd aan de H. Moeder Gods eene bijzondere hulde en vereering te brengen. Want Wij willen dit heilig Jubilé onder bescherming stellen van de Allerheiligste Maagd van den Rozenkrans en vertrouwen, dat onder haren bijstand er velen zullen zijn, wier zielen, gereinigd van de smet der bedrevene zonden, door geloof, godsvrucht en rechtvaardigheid in de hoop niet alleen der eeuwige zaligheid zullen herboren worden, maar zelfs in het uitzigt van gelukkiger tijd op deze aarde.

Als waarborg dezer hemelsche gunsten en ten blijke Onzer vaderlijke welwillendheid, verleenen Wij volgaarne aan U, aan de geestelijkheid en alle

geloovigen, die aan uwe hoede en waakzaamheid
zijn toevertrouwd, Onzen Apostolischen Zegen.

Gegeven te Rome bij St. Pieter, den 22 Decem-
ber van het jaar 1885, het achtste Onze Pauselijke
regering.

LEO XIII, PAUS.

Dit Apostolisch schrijven is op de gewone wijze
door de Hoogwaardige Bisschoppen van Nederland
aan hunne geloovigen medegedeeld.

BEPALINGEN EN VOORWAARDEN

OM AAN DE AFLAAT VAN DIT

BUITENGEWOON JUBILÉ

DEELACHTIG TE WORDEN.

*De aflaat van het tegenwoordige Jubilé kan verdiend
worden gedurende het geheele jaar 1886.*

Daartoe wordt gevorderd:

I.

KERKBEZOEK MET GEBED.

Het kerkbezoek moet binnen den aangewezen tijd zesmaal gedaan worden; waarbij men iederen keer eenigen tijd, godvruchtig tot God moet bidden voor het heil en de verheffing van de Katholieke Kerk en den Apostolischen Stoel, voor de uitroeijing der ketterijen en de bekeering van alle dwalenden, voor de eendracht der christenvorsten en den vrede en de eenheid van geheel het geloovige volk, en naar de intentie van Zijne Heiligheid,

Voor dat bezoek wijst Zijne Doorl. Hoogw. de kerken aan, als volgt:

a. In plaatsen, waar meer dan drie kerken zijn, zal men zijne parochiekerk en de twee kerken, welke het dichtst bij die parochie-kerk gelegen zijn, elk tweemaal bezoeken.

b. Zijn er drie kerken, dan bezoekt men deze ieder tweemaal.

c. Zoo daar slechts twee kerken zijn, bezoekt men deze ieder driemaal.

d. Is daar slechts ééne kerk, dan zal men deze zesmaal bezoeken.

II.

V A S T E N.

De geloovigen zullen twee dagen moeten vasten en zich onthouden, niet alleen van vleeschspijzen, maar ook van zuivel evenals op *Goeden Vrijdag*. Die vastendag moet gehouden worden op dagen die niet door de Kerk als vastendagen zijn voorgeschreven.

III.

A A L M O E S.

Eene aalmoes moet gegeven worden voor eenig goed werk, hetgeen de voortplanting en den bloei van het Katholiek geloof ten doel heeft. Alhoewel een ieder vrij blijft in zijne keus, heeft de H. Vader bepaaldelijk twee goede werken aangeprezen, te weten de bijzondere scholen voor lager onderwijs en de Seminariën. Z. D. H. de Bisschop van Haarlem meenende nog meer in het bijzondere te mogen treden, heeft bepaald, dat de Jubilé-aalmoesen van zijn Bisdом ten bate zullen komen van de Katholieke Jongensscholen in het Bisdом. In iedere kerk of kapel zal eene offerbus aanwezig zijn met het opschrift: voor het katholiek onderwijs. Het is voorgeschreven bij het geven van dezen aalmoes den biechtvader te raadplegen.

IV.

BIECHT EN COMMUNIE.

Men moet eenmaal na eene rouwmoedige biecht de H. Communie ontvangen. Hieraan voldoet men niet door de H. Paasch-Communie.

V. BIJZONDERE VERGUNNINGEN.

1. Zij die de voorgeschreven werken of eenige daarvan, wegens lichamelijke zwakte, of welk beletsel ook, niet kunnen volbrengen, kunnen verandering van deze in andere goede werken of uitstel tot het verrichten dier werken verkrijgen: zijnde de Biechtvaders, tot het doen dezer verandering en tot het verleenen van zulk uitstel, door Z. H. den Paus gemachtigd; gelijk zij ook de kinderen, die nog niet tot de eerste H. Communie zijn aangenomen, van het voorschrift om tot de H. Communie te naderen, kunnen dispenseeren.

2. In de biecht die gedaan wordt, met de meening om het tegenwoordige Jubilé te verdienen, kan de biechteling ontslag van verschillende kerkelijke vonnissen en censuren, en van zekere verplichtingen, inzonderheid verandering van sommige geloften bekomen: tot het verleenen waarvan Z. H. alsmede volmacht aan de Biechtvaders verleend heeft. Insgelijks kan op dezelfde wijs van de Biechtvaders verkregen worden absolutie van zekere zonden, welke anders aan den H. Stoel of aan den Bisschop zijn voorbehouden.

OVER DE AFLATEN.

Een aflaat is een algeheele of gedeeltelijke kwijtschelding der tijdelijke straffen, die wij anders hier of hiernamaals in het vagevuur voor onze zonden moesten ondergaan.

De aflaat derhalve is niet eene kwijtschelding van ZONDE, zelfs niet van dagelijksche, maar eene kwijtschelding van de TIJDELIJKE STRAF van reeds VERGEVEN zonden. Door het H. Sacrament der Biecht worden de zonden vergeven wat betreft dezer schuld — de belediging God aangedaan — en eeuwige straf. Niet zelden echter blijft Gods gerechtigheid van den begenadigde nog tijdelijke straf eischen, uit te boeten hier op aarde door vrijwillige boetewerken en door 't onderworpen dragen der beproevingen van God, of hiernamaals door het lijden in het vagevuur. Zoo werd David, hoezeer hij de verzekering ontving van den Profeet Nathan, dat God zijne zonde had vergeven, niettemin veroordeeld, die uit te boeten in deze wereld door de tijdelijke rampen, die God hem toezond 1).

Die overgebleven tijdelijke straf bedoelt de aflaat weg te nemen 2).

1) Ook na de vergiffenis van dagelijksche zonden in of buiten het H. Sacrament der Biecht, kan nog een gedeelte van de tijdelijke straf te voldoen overblijven.

2) Hiermeê is niet gezegd dat, na het verdienen van een aflaat, alle boetewerken ter voldoening van de kwijtschelding straf kunnen wegvallen. Zijn die boetewerken niet meer vereischt als *voldoeningen*, zij kunnen gevorderd blijven als *geneesmiddelen* en *verdienstelijke* werken.

Strekt de aflaat zich uit tot *alle* tijdelijke straffen, dan is hij een *volle* aflaat, strekt hij zich uit tot slechts een gedeelte dier straffen, dan is hij een *gedeeltelijke* aflaat.

Bij 't aangeven van de hoeveelheid der kwijtschelden straf neemt de Kerk als maatstaf: de tijdsbepalingen, volgens welke oudtijds de kerkelijke boetestrafen werden opgelegd. Zij verleent bijv. een aflaat van 40, van 100 dagen, van 7 jaren enz.; daarmee is niet bedoeld, dat men zooveel tijd minder hier of hiernamaals, zal hebben te lijden, maar dat de mensch, door middel van dien aflaat, evenveel kwijtschelding van tijdelijke straf kan verkrijgen, als hij verworven zou hebben door zooveel tijd boete te doen volgens de oude bepalingen.

De macht, aflaten te verleenen, bezit de Kerk in de onbepaalde, door Christus Haar gegeven, macht om te binden en te ontbinden: »*al wat gij op aarde zult ontbinden, zal ontbonden zijn in den Hemel.*» (Matth. XVI: 19.)

Blijft nu, bij 't verdienen van een aflaat, de voldoening, door den mensch ook na de vergiffenis der zonde aan Gods gerechtigheid in tijdelijke straffen nog te geven, geheel achterwege? Neen. Daarvoor strekken de ONEINDIGE voldoeningen van onzen Verlosser, waarmee vereenigd zijn de OVERVLOEDIGE voldoeningen der Heilige Maagd en van andere Heiligen. Christus voldoeningen zijn allen voor ons oneindig van waarde, dus onuitputtelijk; de H. Maagd heeft veel geleden en geboet; en was zij onbevlekt ontvangen en vrij zelfs van dagelijksche zonde, aan Gods gerechtigheid wel eenige voldoening voor zich zelve schuldig? Hoevele Heiligen ook hebben aan Gods rechtvaardigheid meer gege-

ven in boete en lijden dan zij schuldig waren?

Voor zoover die *overvloedige* boetewerken, *VERDIENSTELIJKE* werken waren, zijn de Heiligen er voor beloond in den Hemel; voor zoover zij *VOLDOENINGEN* waren aan Gods rechtvaardigheid, zijn zij als een geestelijke erfenis nagelaten aan de Kerk, opdat zij, krachtens de gemeenschap der Heiligen, ten baten zouden komen van de kinderen der Kerk. In die oneindige voldoeningen van Christus en de overvloedige der Heiligen heeft diensvolgens de Kerk een geestelijken Schat, waarover zij ten voordeele harer kinderen kan beschikken; in de aflaten nu ontsluit de Kerk dien schat en betaalt met die overvloedige voldoeningen hetgeen wij anders in tijdelijke straf aan God zouden hebben te betalen. De schulden van den eenen broeder worden betaald uit den overvloed van den ander, en de schuldeischer is bevredigd.

Wat heerlijk blijkt dan van Gods ontfermende liefde, dat Hij Zijner Kerk een schat heeft toevertrouwd, waaruit Zij onze ongenoegzaamheid kan tegemoet komen. Neem dikwijls uwe toevlucht tot de aflaten, gedachtig aan het woord van den H. Ignatius: »dengenen, die Gods liefde en den Hemel zoeken, zijn de aflaten een groote schat en kostbare edelgesteenten.»

Is de aflat toepasselijk op de zielen in het Vagevuur 1), dan is dit niet bij wijze van *kwijtschelding*, want de rechtsmacht der Kerk strekt zich niet uit tot degenen, die niet meer tot de Kerk op aarde behooren, maar bij wijze van *voorspraak*, dat

1) De aflat is dan alleen toepasselijk op de zielen in het Vagevuur als dit uitdrukkelijk wordt aangegeven.

is: terwijl *wij* de voorwaarden vervullen, kunnen wij van de in den aflaat aangeboden schulddeging afstand doen en wordt deze; God aangeboden, opdat Hij ze aanwende ten behoeve der zielen in het Vagevuur.

Om een aflaat te verdienen volbrengt men stiptelijk al de voorwaarden die gesteld zijn. Bovendien zij men in staat van genade, althans bij 't volbrengen van het laatste der voorgeschreven werken, en, voor den vollen aflaat verder zorgt men vergiffenis te hebben verkregen niet slechts van alle doodzonden maar ook van alle dagelijksche zonden, zonder eenige gehechtheid, aan welke zonde ook, te behouden. Gehechtheid aan dagelijksche zonden is in zooverre een beletsel, dat de volle aflaat dan niet *geheel*, maar slechts gedeeltelijk zou verdiend worden, voor dat gedeelte namelijk, wat geëvenredigd is aan de gesteldheid onzer ziel.

De Jubilé-aflaat nu is een volle, van den gewonen vollen aflaat alleen onderscheiden door de omstandigheden die hem vergezellen; buitengewone volmachten worden den bichtvaders verstrekt, vooral met betrekking tot gedane beloften; algemeene feestvieringen worden gehouden, de kerken door talrijke geloovigen bezocht; de gebeden vermenigvuldigd, boetewerken geoefend, aalmoezen uitgereikt, kortom door de geloovigen over heel de aarde wordt den Hemel een heilig geweld aangedaan tot het verwerven van buitengewone gunsten.

GESCHIEDKUNDIGE TOELICHTING

NOPENS DEN OORSPRONG

VAN HET

JUBILÉ.

Gij zult het vijftigste jaar heiligen.

Leviticus XXV: 40.

I.

In het Oude Verbond had God, door den mond van Mozes, aan de Joden het bevel gegeven om het 50ste Jaar te heiligen. Zij moesten dan al hunne gevangenen en slaven wegzenden en in vrijheid stellen; alle schulden kwijtschelden; en de familiegoederen, die waren verkocht geworden, moesten tot hunne eerste bezitters terugkomen. Men bebouwde in dat jaar de velden niet, en 'tgeen er dan van zelf op groeide, was ten behoeve der armen. De Joden noemden die in-vrijheidstelling en kwijtschelding: JOBEL.

In navolging daarvan werd in later tijd, in het Christendom, de naam van JUBEL of JUBILÉ gegeven aan een buitengewonen Aflaat of kwijtschelding van de straffen der zonden, omdat dan ook vele geloovigen uit de slavernij der zonden vrijge-

steld en van hunne schulden ontslagen worden; omdat zij de verdiensten hunner goede werken, die zij misschien door doodzonde verloren hadden, terugkrijgen, wanneer zij zich door eene opregte biecht met hunnen God verzoenen; en omdat zij aan de voldoening en aan de verdiensten van Christus en van zijne Heiligen deelachtig worden, even als eertijds de arme Joden de vruchten mogten genieten, die op de niet bebouwde velden der rijken groeiden.

Het JUBILÉ is dus een zalige tijd, een tijd van invrijheidstelling en van kwijtschelding, een tijd van overvloed. Het jaar van het JUBILÉ is een jaar dat heilig is, dat aan den Heere is toegewijd. *Gij zult het vijftigste jaar heiligen; want dat is het Jubeljaar.*

Gelukkig de Christen, die zulk een kostbaren tijd nuttig gebruikt! gelukkig de Christen, die uit deze dagen van zaligheid zijn voordeel trekt! Immers in dezen tijd toont God zich bijzonder genegen, niet alleen om vergiffenis te schenken voor de grootste en zwaarste zonden, maar ook om genadiglijk de straffen kwijt te schelden, die wij door onze zonden hebben verdiend.

Paus Bonifacius VIII is de eerste geweest, die het JUBILÉ heeft ingesteld in den vorm, dien het tegenwoordig heeft. Hij schreef voor dat er, te beginnen met het jaar 1300, een Algemeene Aflaat zoude verleend worden *alle honderd jaren*, aan al degenen, die naar Rome zouden komen en de kerken van de Heilige Apostelen Petrus en Paulus bezoeken. Paus Clemens VI, oordeelende dat de tijd van *honderd jaren* te lang was, bracht het JUBILÉ op het *vijftigste* jaar, en alzoo werd dit

wederom gevierd in het jaar 1350, met de voorwaarde, dat men de vier hoofdkerken van Rome zoude bezoeken. Paus Paulus II stelde in het jaar 1470 het JUBILÉ op het *vijfentwintigste* jaar, opdat alle geloovigen, ééas in hun leven, dit voorrecht zouden kunnen genieten; en alzoo werd het door Paus Sixtus IV in het jaar 1475 gegeven. Op dienzelfden voet werd het JUBILÉ verder door de volgende Pausen vergund. In de laatste jaren echter heeft onze H. Vader Paus Pius IX z.g. deze heilzame gunst met kortere tusschenpoozen verleend en uitgestrekt tot de geheele Heilige Kerk, voor den tijd, dien de Hoogwaardige Bisschoppen der gansche Christenwereld, elk voor zijn Bisdom, zullen hebben aangewezen.

Het JUBILÉ wordt verdeeld in *gewoon en buitengewoon*.

Het *buitengewoon* JUBILÉ wordt gegeven voor bijzondere omstandigheden; bij voorbeeld bij de verheffing van een nieuwen Paus; om eene bijzondere genade ten voordeele van een land of gewest te verkrijgen; om oorlog, pest, duren tijd of andere bezoeken van ons af te wenden enz.

Het *gewoon* JUBILÉ wordt alle *vijfentwintig* jaar te Rome gevierd, alwaar het een jaar lang plagt te duren, en is thans uitgestrekt tot de geheele Christenwereld.

II.

STREKKING VAN HET JUBILÉ.

Wanneer de mensch in zonde valt, haalt hij zich onmisbaar drie kwalen op den hals:

1. De *smet* der zonde, waardoor hij zijne ziel bevlekt, en afschuwelijk wordt in de oogen van God.

2. De *schuld*, waardoor hij verplicht is het ongelijk te herstellen, dat hij God heeft aangedaan met te zondigen.

3. De *straf*, welke hij door zijne zonden verdiend heeft.

De *smet* der ziel, de *schuld* der doodzonde en de eeuwige *straf* der hel, die wij daardoor verdiend hebben, worden vergeven:

(a) door het Heilig Doopsel ;

(b) door het Heilig Sacrament der Biecht;

(c) door een volmaakt berouw, vergezeld van den wil om te biechten, in geval dat men daartoe in de volstreckte onmogelijkheid verkeert, bij voorbeeld op zee.

De *smet* en de *schuld* der dagelijksche zonden worden weggenomen door het berouw en door het ontvangen der Heilige Sacramenten. Het gebed, het heilig Misoffer en de goede werken, zijn krachtige middelen om God te bewegen, dat Hij ons de genade verleene van een goed berouw, en om bij gevolg de vergeving van onze dagelijksche zonden te verkrijgen. Die middelen moeten wij echter nog veel meer gebruiken, wanneer wij in doodzonde zijn gevallen, ten einde de genade te verwerven van ons tot God te keeren.

De *tijdelijke straf*, die wij door onze doodzonden of dagelijksche zonden verdiend hebben, wordt vergeven door het ontvangen der Heilige Sacramenten; door het Mis hooren; door gebeden, vasten, aalmoezen en alle andere goede werken; maar bijzonderlijk door het verdienen der AFLAATEN.

AFLAAT is kwijtschelding van *tijdelijke straf*,

die wij verplicht waren te ondergaan voor onze zonden.

De *Aflaat* vergeeft dus niet de zonde, noch de eeuwige straf van de zonde; zij stelt alleen vrij van *tijdelijke straf*, die gewoonlijk overblijft, nadat door het Heilig Sacrament van de Biecht of door een volmaakt berouw, de schuld van de zonde en de eeuwige straffen vergeven zijn.

De *Aflaten* worden onderscheiden in:

Gedeeltelijke aflaat: dat is kwijtschelding van een gedeelte der tijdelijke straf;

Volle aflaat: dat is kwijtschelding van alle tijdelijke straf, die men door zijne zonden mocht verdienen hebben.

Jubilé aflaat: dat is insgelijks een *volle aflaat*, maar die bij uitnemendheid *volle aflaat* wordt genoemd, omdat bij die gelegenheid de biechtvaders de macht ontvangen om de absolutie te geven van de zwaarste zonden, als men die oprecht en met berouw gebiecht heeft, alsmede om in zeer moeilijke gevallen te beslissen enz.; voorts omdat er zich bij die gelegenheid dikwijls GROOTE ZONDAARS BEKEEREN; alsook omdat men dezen *aflaat* gewoonlijk in betere gesteltenis en met grootere godsvrucht tracht te verdienen.

GEBEDEN.

LOFZANG VENI CREATOR.

Kom Schepper, Heilige Geest, bezoek de harten
Uwer geloovigen; vervul met hemelsche genade de
zielen, die Gij geschapen hebt.

Gij, die de Trooster wordt genoemd, de Gave van
den eenigen God, de Levende Bron, het Vuur, de
Liefde en de Geestelijke Zalving.

Gij, die zevenvoudig in Uwe Gaven zijt, de vin-
ger van 's Vaders regterhand; en de Belooftedes
Vaders, die onze tongen doet spreken.

Ontsteek Uw vuur in onze zinnen, stort Uwe
liefde in onze harten, en sterk het zwakke van ons
vleesch aanhoudend met Uwe kracht.

Verdrijf den vijand ver van ons en schenk ons
duurzamen vrede, opdat wij onder Uwe leiding alle
boosheid schuwen.

Laat ons door U den Vader en den Zoon kennen,
en altijd gelooven, dat gij de Geest van beiden zijt.

U God den Vader zij glorie, en den Zoon, die van
den dood verreezen is, en den vertrooster, den Hei-
ligen Geest, in alle eeuwigheid. Amen.

(Hierna leze men de Litanie van den H. Geest.)

LITANIE VAN DEN H. GEEST.

OP MAANDAG.

HEER, ontferm u onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God H. Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
H. Geest, die van den Vader en den Zoon voort-
komt,
Geest des Heeren, God van Israël,
H. Geest, die heerschappij voert over het
menschdom,
H. Geest, die de gansche aarde vervult,
Die alle krachten bezit,
Die alle goed bewerkt en alles voorziet,
Die de Hemelen versiert,
Geest der waarheid, die alle waarheid leert en
alle gaven uitdeelt,
Geest van wijsheid en verstand,
Geest van raad, sterkte, wetenschap en god-
vruchtigheid,
Geest van de vreeze des Heeren en van voor-
zichtigheid,
Geest, door wiens ingeven de heilige mannen
gesproken hebben,
H. Geest, die de toekomstige gebeurtenissen
aankondigt,

ontferm U onzer.

H. Geest, gawe en belofte des Vaders, ontferm U
 onzer.
 H. Geest, door wien de duivelen uitgedreven
 worden,
 H. Geest, uit wien wij herboren worden.
 H. Geest, door wien de liefde Gods in onze har-
 ten is uitgestort,
 Geest der aanneming tot kinderen Gods,
 Geest van genade en barmhartigheid,
 Geest, die ons in onze zwakheid te hulp komt,
 en aan onzen geest getuigt, dat wij kinderen
 Gods zijn,
 Goedertierene Geest, die zoeter zijt dan honig,
 H. Geest, onderpand van ons erfdeel, die ons
 op den rechten weg geleidt,
 H. Geest, die levend maakt en versterkt,
 Geest van zaligheid, oordeel en blijdschap,
 Geest van geloof, van ijver en van vrede,
 Geest van ootmoedigheid, liefde en kuischheid,
 Geest van goedertierenheid, goedheid en lang-
 moedigheid,
 Geest van zachtmoedigheid, waarheid, eendracht
 en vertroosting,
 Geest van vermorzeling des harten, van belofte,
 van vernieuwing en heiligmaking,
 Geest van leven, geduld, onthouding en zedig-
 heid,
 Geest van allerlei genaden,
 Wees genadig, spaar ons, H. Geest.
 Wees genadig, verhoor ons, H. Geest.
 Van den geest der dwaling, verlos ons, H. Geest.
 Van den geest der onkuischheid, verlos ons H. Geest.
 Van den geest van godslastering, verlos ons, H.
 Geest.

ontferm U onzer.

Van
 fel
 Van
 ke
 Van
 Van
 Van
 Door
 de
 Door
 Door
 de
 ha
 vi
 Doo
 he
 Doo
 de
 - W
 Doo
 C
 Doo
 te
 Doo
 G
 e
 v
 Wij
 Dat
 g
 t
 Dat
 h
 Da

Van de versteendheid in de zonde en van vertwijfeling, verlos ons, H. Geest.

Van alle vermetelheid en tegenstand aan de bekende waarheid,

Van alle boosaardigheid en kwade gewoonte,

Van onboetvaardigheid in het nur des doods,

Van het benijden der broederlijke liefde,

Door uw eeuwig voortkomen van den Vader en den Zoon,

Door uwe onzichtbare zalving,

Door het zonderlinge voorrecht, waardoor Gij de H. Maagd Maria van den eersten oogenblik harer ontvanging van alle vlek der ertsonde vrij hebt bewaard.

Door de volheid uwer genade, waarmee Gij de heilige Maagd Maria hebt begunstigd,

Door dien vloed van heiligheid, waarmee Gij de Moeder des Heeren bij de ontvanging des Woords deedt overstroomen,

Door uwe heilige verschijning bij den doop van Christus,

Door uwe heilzame nederdaling over de Apostelen,

Door de onuitsprekelijke goedheid, waarmee Gij de Kerk bestuurt, de opperhoofden vereenigt, de Martelaren versterkt, de leeraars verlicht en de geestelijke orden instelt,

Wij, zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij naar den geest mogen wandelen en de begeerlijkheden van het vleesch niet involgen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij U nimmer bedroeven, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij alle kerkelijke overheden in den H. Gods-

Verlos ons H. Geest.

n U

ontferm U onzer.

st.
I.

dienst en in den waren geest wilt bewaren, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij aan alle christenen maar één hart en ééne
ziel wilt geven, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons standvastigheid en volmaking in de
deugd wilt verleenen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons gebed wilt verhooren, wij bidden U
verhoor ons.

Geest Gods, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt,
stort uwen H. Geest over ons uit.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt,
zend over ons den beloofden Geest des Vaders.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt,
geef ons den goeden Geest.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die de harten der geloovigen door de ver-
lichting van den H. Geest hebt onderwezen, ver-
leen ons de genade, dat wij door denzelfden Geest
leeren begrijpen wat recht is, en ons altijd over
zijne vertroosting verheugen. Amen.

Op

G
voor
ziel
van
een
uit
verz
gees
plooc
moe
kom
verv
spra
het
Chr
opd
voll

B

1)
men
wijls

Opdracht van de voorgeschreven werken.

OPDRACHT VAN DE H. BIECHT.

God van oneindige ontferming, ik wil, dankbaar voor de groote genade, die Gij mij aanbiedt, mijne ziel rein wasschen in het bad van boetvaardigheid van alle smetten en vlekken. Wek in mijn hart op, een afschuw van alle zonden en een oprecht berouw, uit liefde voor U, over alle mijne overtredingen, verzuimenissen en ondankbaarheden. Verlicht mijn geest, opdat ik alle vlekken tot in de geheimste plooien mijner ziel moge zien en geef mij kracht en moed, om al wat mijn geweten bezwaart, overeenkomstig uwen wil te openbaren aan uwen plaatsvervanger den priester, teneinde ik door zijne vrijpraak vergiffenis verwerve, om de verdiensten van het Goddelijk Zoenbloed van Uwen Zoon Jezus Christus. Neem, o God, dit mijn boetewerk aan, opdat ik waardig worde deel te hebben aan den vollen aflat van dit buitengewoon *Jubilé*.

GEBED OM EEN GOED BEROUW. ¹⁾

Barmhartige Verlosser, uit de diepte mijner el-

1) Een bovennatuurlijk berouw is eene gave Gods ; men moet er om bidden. Men denke hieraan zoo dikwijls men te biechten gaat.

lende roep ik tot U. Afgedoold van Uw liefderijk, Uw Vaderlijk Hart om mijne zondige neigingen in te volgen, heb ik uwe genade en vele andere gaven verspild; ik ben arm geworden, o Heer! arm naar de ziel en verlaten; ik ben gevallen in de handen van Uwen vijand, en gewond en krachteloos geworden; zonder Uwe hulp kan ik niet opstaan en wederkeeren, o wend Uw medelijden van mij niet af maar kom mij te hulp; onwaardig ben ik door U verhoord te worden, maar ach! mijn Jesus, bij Uwe liefde voor de zondaars, bij Uw lijden om hen verduurd, bij Uwe ontbering in Bethlehém, bij Uwe vernedering in Nazareth, bij Uw smaad en smart aan het kruis, doorsteek mijn vleesch met Uwe heilige vreeze, en schep in mij een rouwmoedig hart; doe mij begrijpen hoe goed Gij zijt in Uzelven: hoe afschuwelijk de zonde is; beweeg mijn hart tot liefde voor U, doe tranen van boete in mijne ziel ontspringen, opdat ik mijne zonden betreure en voortaan U, en U alleen, boven alles beminne. Amen.

Schietgebed: Mijn Jesus, barmhartigheid! (100 dagen afluut).

GEBEDEN TOT DE H. MAAGD.

Heilige Maria, Moeder Gods en Moeder der menschen, Moeder der Kerk en onze Moeder, in kinderlijk vertrouwen nemen wij tot U onze toevlucht; vereenig Uwe machtige gebeden met de onze. Gedenk dat Gij de Moederlijke Beschermster der Kerk zijt en dat de belangen dier Kerk de belangen zijn van Uw verheerlijkten Zoon; bid dan, opdat de Kerk nog sterker gevestigd moge worden in eenheid van

geloof en van liefde, opdat Hare genaderijke invloed zich uitbreide en de ongeloovigen en afgedwaalden vooral in het Oosten en in ons Vaderland tot Haar als tot den éénen waren Schaapstal mogen gebracht worden.

Onbevlekt ontvangen Maagd, Gij, die den kop van den duivel hebt vertreden, laat in deze dagen vooral den invloed Uwer tuschenkomst gelden en weer de aanslagen van de vervolgers der Kerk af opdat Zij, ongestoord, het werk der verheerlijking van Uwen Zoon moge voltooien.

Gedenk, o goedertierendste Maagd, dat het nooit is gehoord, dat iemand, die tot U zijne toevlucht nam, Uwe hulp verzocht, Uwe voorspraak inriep, is verlaten. Beziel met dat vertrouwen, Maagd der Maagden, Moeder, richt ik mij tot U, kom ik tot U, sta ik voor U als een zuchtende zondaar. Moeder des Woords, wil mijne beden niet versmaaden, maar hoor mij genadig en verhoor mij. Amen.

Duld dat wij U loven, Heilige Maagd.

Geef ons kracht tegen Uwe vijanden.

OPDRACHT VAN DE H. COMMUNIE.

Mij vereenigende met al degenen, die heden tot de H. Tafel naderen, draag ik U, o God, mijne H. Communie op; ter volharding van alle kinderen der Kerk in het geloof; ter bekeering van alle ongeloovigen en dwalenden; ter bevestiging van mijzelfen in Uwe liefde en deelverwerving aan de geestelijke gunsten, die de H. Kerk in deze dagen verleent.

Bereid, o God, door Uwe genade mijn hart voor

tot een waardige woontent voor Uwen Zoon Jesus Christus; wek in mij op een levendig geloof, een heiligen eerbied en vurige liefde.

O Jesus, ik ben niet waardig dat Gij ingaat in mijn hart, maar spreek een enkel woord en mijne ziel zal gezond zijn. O Jesus, mijne liefde, kom tot mij, Heere Jesus, kom.

Ver

F
en
en
kon
teli
Zie
uw
Va
kin
eer
na
die
Uv
he
on
m
m
ik
vo
di
de
w
d
v
m

Jesus
, een

at in
ijne
a tot

Verschillende Oefeningen bij het H. Sacrament.

OEFENING VAN BEROUW.

Heer Jesus Christus, die uit liefde voor ons, dag en nacht, verblijft in dit aanbiddelijk Sacrament en allen uitnoodigt en opwacht, en allen, die U komen bezoeken, genadig ontvangt, ik geloof vastelijk dat Gij hier waarachtig tegenwoordig zijt. Zie hier voor U geknield een zondig schepsel dat uwe liefde onwaardig is; Gij zijt Mijn God en Mijn Vader en ik ben Uw kind; maar Heer welk een kind! Een onleerzame, die Uwe stem niet hoort, een ondankbare, die misbruik maakt van Uwe genaden en van Uwe goedheid, een weêrspanning, die zich verzet tegen Uw gezag, een ontaarde, die Uwe weldaden tegen U keert. God, mijn God, wat heb ik veel en zwaar tegen U gezondigd! tegen U, oneindig goed, oneindig beminnelijk; het grieft mij tot in 't diepst mijner ziel, dat ik tegen U heb misdaan; beschaamd, vermorzeld van harte kom ik tot U; oefen Uwe ontferming met een berouwvollen zondaar en vergeef mij, wat ik tegen U misdreef. Van nu aan neem ik mij voor, geholpen door Uwe genade; U meer te beminnen, U getrouwer te dienen, ja liever te sterven dan U met eene doodsonde te beleedigen. Ik neem mij vastelijk voor, meer dankbaar te zijn voor uwe weldaden, meer onderworpen aan Uwen wil, meer geduldig

in de beproevingen, die ik ter boete mijner zonden wil dragen, meer gehecht aan Uwen dienst. Gewaardig U, o Heer, mij in de uitvoering van mijn voornemen te ondersteunen en schenk mij van uit Uw Heilig Sacrament de genade, dat ik heel mijn leven en in eeuwigheid U boven alles beminne. Amen.

GEBED VAN EERHERSTEL EN AANBIDDING.

O Jesus, mijn Schepper en Verlosser, waarachtig tegenwoordig in het H. Sacrament; ik vereenig mij in dit oogenblik met allen, over heel de wereld, die U in dit H. Geheim geloovig aanbidden; vooral met hen, die U het meest in dit Liefdegeheim beminnen; met hen aanbid ik U in den diepsten ootmoed en bied U deze stonden van aanbidding aan tot eerherstel voor de oneerbiedigheden door mij zelve bedreven in Uwe tegenwoordigheid, en voor de onwaardigheid of flauwheid mijner Communie; tot eerherstel voor den smaad, door heiligschenners, door spotters, door ongelooften U in dit aanbiddeijk Geheim aangedaan; tot eerherstel voor de oneerbiedigheid en ondank waarmee Gij door zoovelen hier en overal, wordt bejegend. Versmaad in Uw goedheid die huldeniet, hoe gering zij ook is; ik leg ze neêr in Uw Goddelijk Hart, o Jesus, neem haar goedgunstig aan.

O Jesus, gekniel voor U, aanbid ik U als mijn oppersten Heer. Ondanks die vernedering, waarin Gij het uitstralen Uwer oneindige Majesteit voor onze oogen terughoudt, erken en aanbid ik U als Schepper van alle dingen, Oorsprong en Doel van alle schepselen, oppersten Meester van dit heelal,

volstrekt Beschikker over het lot der aarde, God van God, Licht van Licht, waarachtig God van waarachtig God, eeuwigen Zoon van den Hemelschen Vader, het Beeld zijner zelfstandigheid. De staat van vernedering, waarin Gij U gewaardigt te verblijven op het Altaar, verre van de vastheid van mijn geloof te verzwakken, strekt veel meer om mijn ijver in de aanbidding van U te versterken.

Ik erken en ik aanbid in U, hier tegenwoordig in het H. Sacrament, die hoogste Majesteit, die alles beheerscht, boven alles is verheven en waarvoor alles slechts stof en asch is;

Ik erken en ik aanbid in U, hier tegenwoordig, die onschendbare heiligheid, die de zonde veraschuwt en aan niets, wat bevlekt is, toegang tot den Hemel kan verleenen.

Ik erken en ik aanbid in U, hier tegenwoordig, die macht zonder perken waardoor alles uit het niet is voortgekomen en waaraan alles gehoorzaamt.

Ik erken en ik aanbid in U, hier tegenwoordig, die oneindige wijsheid, die alles verlicht, die goddelijke voorzienigheid, die voor alles zorgt.

In de onmogelijkheid U de eer en de aanbidding te geven, die U toekomt, vereenig ik mijne aanbidding met die der hemelsche Geesten, die U aanbidden voor den troon Uwer glorie. O, mijn God, kon ik gaan tot de eindperken der aarde om Uwe grootheden bekend te maken, Uw heiligen Naam den ongeloofigen te verkondigen en deze te veranderen in waarachtige aanbidders van U, Mocht ik den troost hebben U gekend te zien van alle volken, bemind van alle harten, aangebeden van alle schepselen, die in staat zijn U te kennen, te aanbidden en te beminnen.

O Jezus, mijn God, mijn schepper, mijn Verlosser en mijn Al; ik aanbid U met den diepsten eerbied; ik breng U de hulde mijner afhankelijkheid, mijner onderwerping, van mijn leven zelfs en van al wat ik ben, om Uwe oppermachtige heerschappij over al het geschapene te erkennen. Mochten toch zij, die U niet erkennen in Uw H. Geheim, door het licht Uwer genade bestraald zich bekeeren en met ons opkomen om U de schatting hunner aanbidding te betalen. Wees geloofd, aangebeden, gezegend voor altoos over heel de aarde, en dat alle knieën in den hemel, op aarde en onder de aarde buigen voor U, ter erkenning dat Gij, ondanks Uwe nederige verschijning op het Altaar, voor eeuwig heerscht met Uw hemelschen Vader. Amen.

OEFFENING VAN GELOOF.

Genadige Verlosser, verborgen God, ik geloof vastelijk, dat Gij, onder de nederige gedaante van brood, wezenlijk, waarachtig en zelfstandig tegenwoordig zijt in 't heilige Sacrament, met ziel en lichaam, vleesch en bloed, met Godheid en Menschheid, geheel en al, gelijk Gij verheerlijkt zijt aan de rechterhand Uws Vaders, Gij, die in den Hemel in onbedekten luister U vertoont aan de Heiligen, hebt U hier een woontent verkoren onder de menschen, en zoo waarachtig woont Gij hier als in den Hemel. Dat Gij de uitstraling Uwer heerlijkheid voor ons terughoudt, is immers uit mededoogen met ons, opdat wij zonder angst en siddering tot Uwen troon zouden naderen; vastelijk geloof ik, dat Gij zijt mijn God, mijn Verlosser, mijn Koning, mijn

toekomstige Rechter. Ik geloof, dat Gij in dit H. Geheim eene gedachtenis hebt gesteld van Uw leven van liefde en van wonderen; dat Gij zijt in dit H. Geheim, onder de H. Mis, 't onbloedig Offer der nieuwe Wet; dat Gij zijt de Spijze onzer zielen, en dat al wie daarvan eet, niet voor eeuwig zal sterven maar het eeuwig leven bezitten. Dit geloof ik vast, zonder eenigen twijfel, omdat Gij de oneindige Waarheid zelve zijt, en ons dit alles hebt geopenbaard. Gij hebt gezegd: »dit is mijn lichaam, dit is mijn bloed, doet dit tot mijne gedachtenis; mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank»: — mogen anderen dat woord te hard vinden en weigeren U in het Sacrament te erkennen, ik Heer, ik blijf met U en geloof Uwe woorden; tot wie anders zou ik gaan; Gij hebt de woorden der waarheid en des eeuwigen levens,

In en voor dit geloof wil ik leven en strijden; in en voor dit geloof wil ik sterven; Heer, vermeerder mijn geloof!

Geef, o Jezus, aan alle ongeloovigen de genade, opdat zij in dit H. Sacrament U kennen en belijden. Amen.

OEFFENING VAN HOOP.

O Jezus, God van goedheid, ik aanbid U in dit H. Geheim. In U is al mijn kracht, mijn troost, mijne vreugde, heel mijne hoop voor dit en voor het eeuwige leven. Hier vooral in dit Gedenkteeken Uwer wonderen, zijt Gij de God van Goedheid, die zwakken sterkt, zieken geneest, hongerigen spijzigt,

dorstigen laaft, bedroefden vertroost, armen rijk maakt; in U is mijn schat, bij U ook moet mijn hart zijn. Te veel nog, goede Jesus, te veel is mijn hart gehecht geweest aan het goed en het geluk dezer wereld; nu echter geef ik mijn hart geheel aan U; zuiver het van verboden genegenheid voor de aarde en trek het door Uwe genade geheel tot U. O Jesus, spijze der Engelen, geworden de spijze van ons, die als pelgrims op deze aarde, optrekken naar den Hemel, ons vaderland, sterk mij op dien moeielijken tocht, ondersteun mij bij de aanvallen van den duivel, dood in mij de neiging tot zonde, en geef mij overvloedig deel aan het bovennatuurlijk leven, hier het leven der genade, hierna het leven der glorie; verleen mij deze gunst vooral, dat ik bij het eindigen van mijn aardschen levenstocht het Geheim van Uw Vleesch en Bloed, als teerspijze op de reis naar de eeuwigheid, met een levendig geloof en zuivere liefde moge ontvangen. In deze hoop wil ik leven en sterven. Amen.

Goedertierene Verlosser aller menschen, geef aan alle zondaars en ongeloovigen de genade dat zij met aflegging van alle aardschgezindheid tot deze bron des levens moge komen om hunne zielen te voeden en te laven, en niet te sterven voor eeuwig. Amen.

OEFENING VAN LIEFDE.

Beminnelijke Jesus, God van Liefde, ik aanbid U in het H. Sacrament. Ik bemin U boven alles, omdat Gij het hoogste Goed en alle liefde waardig zijt. Gij wilt in het H. Sacrament onder ons wonen, wijl het Uwe lust is te zijn met de kinderen der

menschen, en hoe teeder, o Heer, is Uwe uitnoodi-
 ging dat allen tot U komen! Maar, o God van
 liefde, hoe weinigen beantwoorden aan uwe teeder-
 heid en komen U hier bezoeken en aanbidden. Ik
 zelf ben een van die ongevoeligen; hoe menigwerf
 verzuimde ik dit H. Sacrament te ontvangen als
 Uwe genade mij riep; en zoo ik naderde tot de H.
 Communie, hoe onvoorbereid soms, hoe onverschil-
 lig, hoe oneerbiedig! Hoe dikwijls ben ik te traag,
 hier in uwen Tempel te komen om U te aanbidden,
 of hoe onstichtend in uwe tegenwoordigheid. Ach,
 mijn Jesus, vergeef het mij, dat ik U te weinig heb
 bemind; ik neem mij voor mijne onverschilligheid
 te herstellen; niet slechts wil ik meermalen U in
 de H. Communie waardig ontvangen, maar U dik-
 wijls hier, bezoeken en mij met U onderhouden.
 God van liefde, heel mijn hart geef ik aan U ik wil
 voortaan U lief hebben met al de krachten mijner
 ziel; trek toch mijn arm, en ellendig en verander-
 lijk hart tot U, opdat ik met uwe genade U beminne
 gelijk Gij verlangt. Ik zou U willen bidden, lieve
 Jesus, geef mij eene liefde voor U gelijk aan die der
 Engelen of gelijk aan de liefde der Heiligen wier
 hoogste geluk op aarde bestond in de aanbidding
 van dit H. Sacrament; — maar ben ik misschien
 die hoogste gunst niet onwaardig geworden om
 mijne ontrouw en zondigheid? Welnu, geef mij
 toch iets van hunne vurige liefde, opdat ik in leven
 en in sterven aan U toebehoore en 't ook mijne
 vreugde moge wezen hier te zijn met U in het Ge-
 heim Uwer liefde. O Liefde van mijn hart, sterven
 wil ik eer dan U te verlaten, dan op te houden U
 te beminnen; die genade vraag ik, weiger haar niet
 aan eene ziel, die niets vuriger verlangt dan Uwe
 liefde.

O Jesus, in die liefde wil ik leven en sterven
Amen.

O God van liefde, mochten alle menschen U be-
minnen in het H. Sacrament.

O Jesus, bij de liefde van Uw aanbiddelijk Hart,
geef aan de zondaars en de ongeloovigen de genade,
dat zij in dit H. Sacrament U kennen en beminnen.
Amen.

GEESTELIJKE COMMUNIE.

Aanbiddelijke Jesus, ik geloof vastelijk dat Gij
waarachtig tegenwoordig zijt in het H. Sacrament,
ik aanbid U, ik bemin U boven alles, en verlang
met al de kracht mijner ziel U te ontvangen in mijn
hart. Nu echter ben ik niet bereid dat Gij werke-
lijk in het H. Sacrament tot mijn hart ingaat, doch
kom geestelijkerwijze in mij, ik vereenig mij met
U als waart Ge werkelijk in het H. Sacrament in
mijn hart gekomen en ik wijd mij geheel aan U toe;
duld niet dat ik mij ooit van U verwijdere. O Je-
sus, al mijne liefde, al mijn geluk, ontsteek in mijn
hart het vuur Uwer liefde, Amen.

OPDRACHT VAN DEN VASTEDAG.

O God, die door Uwen profeet hebt te kennen gegeven, dat wij ten dage van ons vasten genade zullen vinden en verkrijgen, wat wij van Uwe goedheid verlangen, ik draag U mijn vasten op in vereeniging met het vasten en het lijden van Uw Menschgeworden Zoon Jesus Christus en in vereeniging met het vasten en de boetedoeningen der Heiligen. Heilig dit mijn boetewerk van onthouding en vasten en verleen dat het om Christus' verdiensten strekke tot voldoening voor mijne zonden, ter beteugeling mijner booze neigingen en tot verzoening Uwer verbolgenheid, die wij, om de zonden, ten volle verdiend hebben. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

OPWEKKING TOT EENE MILDE AALMOES.

De jeugdige leeftijd is de toekomst van kerk en maatschappij. De medewerking aan de goede opvoeding der jeugd is eene medewerking aan het toekomstig geluk der gandsche menschelijke samenleving. De Geest van eigenbaat en ongeloof, van gehechtheid aan het aardsche wat in onze dagen de kwaal des tijds het verderf der volkeren is zal met den tijd almeer verdwijnen naar mate er meer gedaan wordt om in het hart der kinderen de Christelijke liefde tot God en den naaste, het geloof aan de Goddelijke Openbaring en het verlangen naar den Hemel aan te kweeken. De jongeling zal als hij oud is geworden van den eenmaal ingeslagen weg niet afgaan; en zoo de jeugd is

geweest, zoo zal in den regel ook de ouderdom zijn.

Een gebouw wat op goede grondslagen rust zal niet gemakkelijk instorten : Als de bloesem kwijnt en ziekelijk is zal er moeielijk een rijpe vrucht uit voort kunnen komen ! welk eene schoone zaak is het derhalve naar vermogen mede te werken tot den bloei van het Katoliek onderwijs waardoor het geloof in het jeudig gemoed aangekweekt en daarmede de grondslag gelegd wordt voor een later Christelijk leven waardoor de reine bloem der onschuld tegen alle schadelijke invloeden beveiligd blijft en alzoo de vrucht van rijper deugd en levenswijsheid zich vrij en ongehinderd ontwikkelen kan. De kinderen tot goede Christenen op te voeden is het krachtigste middel om de wereld te redden van de vreeselijke rampen waarmede de toekomst haar dreigt, het is tevens het zekerste middel om vele zielen te redden van den eeuwigen ondergang waarheen zij door den stroom der verleiding worden medegesleept. Moge deze gedachten iedereen aansporen om bij het offer van zijnen jubilé aalmoes mild en vrijgevig te zijn.

OPDRACHT VAN DE AALMOES.

Mijn God ik draag U deze aalmoes op voor het heil der kinderen die U zoo dierbaar en door onzen Heer Jesus Christus op bijzondere wijze gezegend zijn. Geef, Heer, dat zij opgroeijen tot Uwe eer als ware geloovige en gehoorzame kinderen Uwer H. Kerk en eens als verheerlijkte burgers des Hemels, de Zaligheid mogen genieten waarvoor Gij hen geschapen verlost en geheiligt hebt. Amen.

kin
tro
te
on
gi
str
on
on
wi
lij
rei
da
we
do
do
en
Je
he
str
ve
ge
al

Gebeden bij het bezoeken der Kerk;

TEVENS AFLAATGEBEDEN.

GEBED VAN OPDRACHT EN VAN BEROUW.

Almachtige, eeuwige God, andermaal komen wij, kinderen Uwer Kerk, als smeekelingen voor den troon Uwer onuitputtelijke barmhartigheid. Eeuwig te prijzen is reeds Uwe ontferming over ons, dat Gij ons in het H. Sacrament van Boetvaardigheid vergiffenis onzer zonden en kwijtschuldig der eeuwige straffen hebt willen verleenen, en nu strekt Uwe ontferming nog verder; door Uwe Kerk biedt Gij ons de geheele uitdelging van de schuld aan, die wij in tijdelijke straffen willicht aan Uwe Goddelijke gerechtigheid nog moeten betalen. Ik ben bereid te volbrengen wat Gij van mij vraagt om in dat laatste genadebewijs te deelen. Neem mijne werken aan, ik vereenig ze met al de goede werken door de kinderen Uwer Kerk verricht, met de voldoening der Heiligen, en met de gebeden het lijden en oneindige voldoeningen van onzen Verlosser Jesus Christus. Maak mij waardig, o God, deel te hebben aan de algeheele kwijtschuldig der tijdelijke straffen mijner zonden. Nogmaals vraag ik U om vergeving voor al mijne zonden, mijne overtredingen, mijne verzuimenissen, zware en lichtere, voor alle misdrijven vooral. die ik vergat aan de sleutel-

macht Uwer Kerk te onderwerpen. Het doet mij leed U, uit liefde tot U te hebben beleedigd; ik haat de zonde en verzaak er aan; ik wil U boven alles beminnen, liever wil ik sterven dan U zwaar te beleedigen, en neem mij vast voor met de hulp uwer genade, door geene dagelijksche zonde zelfs U vrijwillig te vergrammen. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader.

GEBED VOOR DE DWALENDEN.

God van oneindige liefde, die uwe Kerk gesteld hebt als den eenigen weg voor alle menschem om tot de Waarheid en het Leven te komen, wij dankbare kinderen dier Kerk, wij smeeken U om verlichting voor allen die buiten den eenigen weg der waarheid omdolen. Zie toch mededoogend neder op die ontelbaren, die alle bovennatuurlijk geloof verwerpen, of met behoud van het geloof in Uwen Zoon Jesus Christus, zijn losgerukt van de rots, waarop Gij Uwe Kerk gebouwd hebt, en als schapen zonder herder dwalen. Om het lijden en sterven van Uwen Mensch geworden Zoon, die het licht is dat alle menschen verlicht en die het leven overvloedig aan allen heeft aangeboden, verdrijf bidden wij U, alle duisternissen des ongeloofs, breek mensche-lijken hoogmoed en schuldige hardnekkigheid; verlos hen die misleid zijn, help hen die van goeden wille zijn, ondersteun hen die zwak zijn, opdat door allen uw Naam worde geheiligd en allen U, den eenen God kennen en dien Gij gezonden hebt, Jesus Christus.

Goddelijke Verlosser, Opperste Herder der zielen,

voer allen tot den éénen Herder, Uwen Plaatsvervanger op aarde, aan wien Gij de zorg voor Uwe kudde hebt toevertrouwd; geef dat allen dieneenen Herder erkennen en dat het een Herder en eene kudde, moge worden. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader, enz.

GEBED VOOR DE VOORTPLANTING VAN HET HEILIG GELOOF.

Goddelijke Stichter der Kerk, Heer Jesus Christus, ons toekome Uw rijk; geef dat het rijk Uwer Kerk, 't welk Gij in Uw bloed hebt gesticht meer en meer gevestigd wordt in de wereld en, naar binnen, meer en meer versterkt in geloof en in liefde. Steun en sterk onzen Opperpriester, den Paus en de Bisschoppen, onze herders; geef hun overvloed van wijsheid en kracht, opdat zij het gewichtig ambt hun opgelegd, naar uw welbehagen uitvoeren. Heilig de priesters der Kerk, opdat zij aan hunne verhevene roeping waardig beantwoorden; verleen Uwe genade aan de geloovigen, opdat zij toenemen in geloof en in deugden. Uw rijk toekome; geef, Heer, dat het inwendig rijk Uwer waarheid, Uwer genade, Uwer kracht, steeds meer toekome aan al de leden der Kerk en hun leven doordringe.

Uw rijk toekome; breid, o goedertierene Verlosser aller menschen, het rijk Uwer Kerk naar buiten uit; wek vurige Apostelen op, die het geloof aan de heidenen willen verkondigen; schenk kracht en

geest van offer aan die ijvervolle geloofsgezanten, die, met gevaar zelfs van hun leven, Uw rijk pogen te verbreiden. Zegen, Heer, hun arbeid en breng ook de heidenen tot Uwe Kerk. Gedenk, dat Gij ook voor de heidenen Uw dierbaar bloed hebt vergoten; die losprijs zij niet ijdel gegeven, laat Uw rijk ook tot hen en in hen komen, opdat zij in de Kerk U dienen en verheerlijken. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader, enz.

GEBED VOOR DEN VREDE DER KATHOLIEKE KERK.

Koning des Vredes, Heer Jesus Christus, geef ons dien vrede inwendig en uitwendig, dien de wereld niet kan geven; dien vrede, welke verkregen wordt door de volbrenging van Uw heiligen wil. Uw wil geschiede op aarde als in den Hemel; verleen genadig, dat alle leden der Kerk, van welken rang of taat ook, zoo volkomen Uwen wil uitvoeren, dat zij allen van één geest en hart, van één geloof en liefde één zijn met elkander, gelijkewijze Gij één zijt met den Vader, geef, dat geen verzet tegen leer of gezag, dat geen ketterijen of scheurigen ooit die eenheid en dien vrede verstoren. Uw wil geschiede in de zondaars, opdat zij zich bekeeren en den hemelschen vrede voor hun geweten verwerven; Uw wil geschiede in hen, die bekoord worden, opdat zij getrouwer strijden; Uw wil geschieden in hen die lijden, opdat zij zich om met christelijken moed

gelaten daaraan onderwerpen; Uw wil geschiede zóó in ons allen, dat wij na vergeving onzer schulden te hebben verworven, U niet meer beledigen maar, bevrijd meer en meer van inwendigen tegenstand, U getrouwer dienen. En wijl, uithoofde onzer zwakheid, de zorgen en rampen des levens en de kwellingen des geestes niet zelden ook onzen inwendigen vrede verstoren, zoo geef ons wat wij dagelijks voor ons stoffelijk leven behoeven, ons dagelijksch brood, en leid ons niet in bekoring. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader, enz.

GEBED VOOR DE RUST DER KATHOLIEKE KERK.

Koning der Glorie, Christus, sta op in Uw kracht en bescherm het erfdeel, wat Gij van den beginne hebt bezeten. Verlos ons van den kwade, de hand der boozen is tegen Uwe Kerk opgeheven, toon dat gij op U hoogen hemeltroon spot met de raadslagen en plannen der goddeloozen en dat Uwe Kerk; hoe belaagd en bestookt, onverlet en rustig door Uw kracht hare goddelijke zending in de wereld kan vervullen. Koning der koningen, alle machten der aarde zijn in Uwe hand, wie Uw Kerk aanrandt, hem kunt Gij verpletteren, dit echter vragen wij niet, neen, geef eer aan Uw naam en keer de gezindheid van de machtigen, die vijandig zijn aan de Kerk, door Uwe alvermogenende genade

om, opdat zij van vervolgers verdedigers mogen worden en opdat Uw naam des te hooger worde geprezen onder de volken; verlos ons van den kwade. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader, enz.

GEBED VOOR DE ZEGEPRAAL DER KATHOLIEKE KERK.

Koning der eeuwen, Gij die in Uwe werken aan geen tijd zijt gebonden, verhaast op onze dringende beden de zegepraal der Katholieke Kerk; verhef voor de oogen der wereld den luister dier zichtbare kenteekenen, waarmede Gij haar, ten bewijze van hare Goddelijke afkomst, hebt getooid; open aller oogen, opdat allen Uwe Stad zien, die Gij hoog op een berg hebt gebouwd en tot Haar mogen gaan, om door Haar tot het leven te komen. Verheerlijk Uwe Kerk en verleen haar de algeheele zegepraal op deze aarde; hare waarheid zegeviere over de dwaling, hare heiligheid over de boosheid, hare liefde over het geweld der wereld: geeft, o Koning der heerlijkheid, aan de strijdende Kerk op aarde, hier reeds de overwinning, die zich zal voortzetten in de zegepralende Kerk in den Hemel door alle eeuwen heen. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Glorie zij den Vader, enz.

GEBED VOOR DEN PAUS.

O God ! die de opperste Herder en Regeerder van alle geloovige menschen zijt : wij bidden U, zie genadiglijk op uwen dienaar Paus Leo XIII neder, dien Gij tot uwen Stedehouder over uwe H. Kerk hebt gesteld. Geef hem uwe genade, opdat hij zijne onderhoorigen met woorden en goede werken moge voorgaan, dat hij in deugden toeneme, opdat hij met allen, die hem aanbevolen zijn, ten eeuwigen leven moge geraken, door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED VOOR DEN BISSCHOP.

O God Herder en Bestuurder aller geloovigen, zie genadig neder op Uwen dienaar N. dien Gij tot Bisschop Uwer H. Kerk hebt uitverkoren ; geef hem de genade om degenen over wie hij is aangesteld door woord en voorbeeld te heiligen, opdat hij met de hem toevertrouwde kudde ten eeuwige leven moge gerake door Christus Jesus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN AARTSENGEL MICHAËL, SCHUTSENGEL DER KERK.

Schutsengel der Kerk, H. Michaël, bescherm in deze dagen de Kerk Gods in den fellen strijd tegen den boozengeest ; verwerf, door Uwe tussenkomst van God, dat Hij alle raadslagen der goddeloozen verijdele en alle, der Kerk vijandige machten verbreke. Amen.

GEBED TOT ALLE HEILIGEN.

Wij smecken U, o Heer, bescherm ons tegen alle gevaren van ziel en lichaam, en verleen ons door de tusschenkomst van de gelukzalige en glorierijke Maagd en Moeder Gods Maria, van Uwe gelukzalige Apostelen Petrus en Paulus, van uwen gelukzaligen Voedstervoeder Jozef en van alle Heiligen, heil en vrede, opdat alle hindernissen en dwalingen vernietigd worden en Uwe Kerk in ongestoorde vrijheid U moge dienen. Door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. BONIFACIUS.

Roemvolle Apostel en Martelaar Bonifacius, die, na Uwe prediking aan verschillende Heidenen, op onzen vaderlandschen grond Uw bloed voor Jesus' Kerk hebt mogen vergieten, bid en smee, dat door de verdiensten van uw sterven, vereenigd met de oneindige verdiensten van onzen Verlosser, Jesus Christus. de ongeloovigen en afgedwaalden in ons vaderland aan de Katholieke Kerk mogen worden toegevoegd en zij daarin vrede en zaligheid mogen vinden. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

GEBED TOT DEN H. WILLIBRORD.

Heilige Willibrord, Apostel en Patroon van Nederland, Gij, die als Godsgezant, in velerlei ontberingen en opofferingen, aan onze heidensche voorouders het geloof hebt verkondigd, toon nu vooral, dat Gij onze voorspreker zijt bij God, en verwerf

door Uwe voorbede, dat wij, die de Waarheid kennen, haar ook mogen beoefenen, en dat allen hier, die weêr neêrgezeten zijn in de duisternis van ongelooft en dwaling en in de schaduw des doods, door Jesus' genade mogen geraken tot het Licht en het Leven Zijner zaligmakende Kerk. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED OM VOLHARDING.

Mijn God, Zie mij hier voor Uw aanschijn nedergeknielt, om U te danken voor de vele en groote genaden mij in dit H. Jubilé geschonken voor de grenzelooze barmhartigheid, die gij mij gedurende hetzelfde bewezen hebt.

Voltrek thans liefdevolle Vader in den Hemel, voltrek het goede werk wat gij in mij uw onwaardig kind begonnen hebt en schenk mij bij alles wat ik reeds van Uwe goedheid ontvangen heb, de genade om te volharden in Uwen heiligen dienst, U verder nooit meer door eenige zware zonden te beledigen en tot den laasten stond mijns levens met U vereenigd te blijven. Zoo moge ik eenmaal in Uwe liefde en genade dit sterfelijk leven eindigen, en U daarna gedurende de gansche eeuwigheid danken en prijzen, voor al het goede wat ik in deze gezegende dagen van Uwe milde goedheid ontvangen heb. Amen.

J. M. J.

NEGENDAAGSCHE OEFENING

TER EERE VAN

ONZE LIEVE VROUW VAN HET HEILIG HART.

Moge het Heilig Hart van Jesus alom bemind worden !
(100 dagen aflat.)

Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, bid voor ons.
(Met deze schietgebeden moet iedere oefening der
Novene begonnen worden.)

Wij raden ieder, die eene Novene ter eere van Onze
Lieve Vrouw van het Heilig Hart doet, deze te eindigen
met eene heilige Communie, ten einde zekerder te ver-
krijgen, wat men verzoekt.

OP DEN EERSTEN DAG.

MARIA BOODSCHAP.

Op dezen dag, zijt gij, Maria, uitverkoren om uit uw
rein bloed het aanbiddelijk Hart van den Verlosser te
vormen. Dit Hart is uw schat, en Gij hebt daarover
de grootsten macht, en geef, bidden wij U, dat het ons
gunstig zijn moge.

Verzuchting. — Verwerf voor mij, onze Lieve Vrouw
van het Heilig Hart, dat ik ten allen tijde mijn' wil naar
dien van God schikke.

Voornemens. — Laten wij de inspraken der genade
volgen ; zeggen wij met Maria : »Ziehier de dienstmaagd
des Heeren.»

Bidden wij het *Gedenk*, o Onze lieve Vrouw van het
Heilig Hart, om de bijzondere gunsten te verwerven,
die wij door deze Novene aan de H. Maagd vragen.

Gedenk, o *Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart*, den onweêrstaanbaren invloed, dien Gij bezit op het Hart van uwen aanbiddelijken Zoon. Vol vertrouwen in uwe verdiensten, komen wij uwe bescherming afsmeecken. O *Liefderijke Moeder van Jesus*, die de onuitputbare bron van alle genade is, welke Gij naar welgevallen kunt openen, om er over 't menschdom te doen uitstroomen de schatten van liefde en barmhertigheid, van licht en zaligheid, die er in zijn opgesloten. Verleen ons, smeecken wij U, de gunsten die wij verzoeken. Neen, wij zullen niet afgewezen worden, en, omdat Gij onze Moeder zijt. O *Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart*, neem onze gebeden gunstig op, en gelieve ze te verhooren. Amen.

Zeg driemaal: Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, bid voor ons.

Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, verleen mij de gunst.... (Noem hier wat gij door Maria's voorbede wenscht te verkrijgen.)

OP DEN TWEEDEN DAG.

DE GEBOORTE DES HEEREN.

De grooten dag is daar, de aarde bezit haren Zaligmaker! en Gij, Maria, Gij hebt Hem aan ons geschonken. Dewijl Gij de Moeder van dien Godmensch, zijt, daarom voert Gij heerschappij over zijn Hart, en U behooren de schatten, die het in zich bevat. Wij komen tot U, wij die arm en behoeftig zijn, en Gij zult ons met goederen overladen.

Verzuchting. — Put voor uwe kinderen *Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart*, uit die rijke bron, die Gij in ons midden hebt doen ontspringen.

Voornemens. — Jesus is op aarde gekomen om ons voorbeeld te zijn. Laten wij, gelijk *Onze Lieve Vrouw*

van het H. hart, Hem volgen en standvastig den weg bewandelen, waarop Hij ons is voorgegaan.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het H. Hart — en wat verder volgt.

OP DEN DERDEN DAG.

MARIA DRAAGT JESUS OP IN DEN TEMPEL.

Het menschdom eischt een offer, en dat offer Maria, kan geen ander zijn dan uw Zoon.... Wat gaat gij doen? O, Gij laat U alleen geleiden door de liefde, die Gij ons toedraagt en Gij offert uwen Zoon den Heere op; maar voor die heldhaftige daad handelt Gij naar *zijn* Hart, wat U toebehoort, wat U altijd onderdanig zal zijn.

Verzuchting. — Geef, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, dat ik naar uw voorbeeld grootmoedig zij in de offers, die God mij in den loop van mijn leven zal mogen afvragen.

Voornemens. — Laten wij ons zelven door Maria aan Jesus opdragen: doen wij deze opdracht zelfs meer-malen daags.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

OP DEN VIERDEN DAG.

MARIA MET JESUS TE NAZARETH.

In uwe nederige woning te Nazareth hebt Gij, Maria uw moederlijk beheer over het Hart van Jesus in het bijzonder uitgeoefend: Gij gebiedt en Hij gehoorzaamt U; maar nog meer; Hij voorkomt zelfs uwe wenschen. Welk onuitsprekelijk geheim!

Verzuchting. — Onder uw beheer, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, is de mensch gelukkig: daarom stel ik mij ook onder uw vermogende bescherming.

Voornemens. — Betuigen wij kinderen van Maria

te willen zijn, en geven wij Haar heerschappij over ons gelijk zij het beheer had over het Hart van haren Zoon.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

OP DEN VIJFDEN DAG.

MARIA OP DE BRUILOFT TE CANA.

Bij het feest, dat de Cana gevierd, werd, hebt Gij Marie het vermogen doen blijken, dat Gij hebt op het Hart van uwen Zoon, Gij vraagt Hem een wonder, en hoewel zijn uur nog niet gekomen is, doet Hij het wonder om der wereld te toonen, dat Hij U niets zal weigeren.

Verzuchting. — Leer mij, beminzenswaardige Koningin van het Hart van Jesus, geduldig de stonde afwachten, die Gods voorzienigheid bestemd heeft om mij te helpen; en leer mij met een grenzeloos vertrouwen de gunsten afsmeeken, waaraan ik behoefte heb; doe mij zelfs dan nog vertrouwen, wanneer alle hoop ijdel schijnt.

Voornemens. — Nemen wij in de verschillende noodwendigheden, die wij hebben, onze toevlugt tot Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart; vertrouwen wij Haar inzonderheid onze geestelijke behoeften toe.

Bid het *Gedenk* o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

OP DEN ZESDEN DAG.

MARIA BEKLIMT DEN KALVARIEBERG.

Indien ooit uw Hart, Maria, vereenigd was met het Hart van uw goddelijken Zoon, dan was het, toen Gij met Hem den kruisberg besteegt: nooit immers hecht

zich eene moeder nauwer aan haar kind, dan wanneer het gedrukt gaat onder kwellings, angst en smart. Door alzoo met Hem het lijden te deelen, hebt Gij te meer aanspraak gekregen op zijne liefde.

Verzuchting. — Ondersteun mij, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, bij het leed, dat mijn treft; wees Gij mijne Troosteres bij alle lijden.

Voornemens. — Scheiden wij ons, bij de kwellingen des levens, nooit van onze Moeder; zijn wij met Haar vereenigd, dan zal onze zwakheid minder groot zijn en het kruis zal ons minder zwaar vallen.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

OP DEN ZEVENDEN DAG.

MARIA AAN DEN VOET VAN HET KRUIS.

Toen Gij daar, Maria onder het kruis stond, zaagt Gij een soldaat met zijn lans het Heilig Hart van uwen Zoon openen; toen hebt Gij de stroomen van genade die er uit vloeiden, vergaderd, om in uwe liefde ons daarvan mede té deelen.

Verzuchting. — Met U Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, vang ik den laatsten zucht van Jesus op; ik dring met U tot in de heilige wonde van zijn Hart, die Hij zich ter onzer liefde heeft doen toebrengeu.

Voornemens. — Verzuimen wij niets om de gunsten te verwerven, waarvan Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart de uitdeelster is; smeeken wij dikwijls hare hulp af.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

Uw
der O
Liefde
Hij U
tijd e
Verz
Heilig
onve
ginn
hulp
V
gods
van
rust
Har
B
Har

O
aan
uw
lijk
He
He
Ha
Ve
de
Ha

OP DEN ACHTSTEN DAG.

MARIA BIJ DE VERRIJZENIS.

Uw goddelijke Zoon is verrezen, Maria Gij kunt weder op Zijne Heilige borst rusten, Gij kunt weder zijn Liefdehart voelen kloppen. Dat aanbiddelijk Hart biedt Hij U aan, het is uw rijk, Gij heerscht daarin voor den tijd en de eeuwigheid.

Verzuchting. — Ik wil, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, eindelijk uit het graf mijner lauwheid en onverschilligheid opstaan en een nieuw leven gaan beginnen. Maar uit mij zelven vermag ik niets; met uwe hulp vermag ik alles. Help mij dan, o goede Moeder!

Voornemens. Laten wij verrijzen tot een leven van godsvrucht en ijver. Laten wij, als Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, tot Jesus gaan, aan zijne borst rusten en trachten, dat de gevoelens van zijn goddelijk Hart ook de onzen worden.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

OP DEN NEGENDEN DAG.

MARIA IN DEN HEMEL.

Gij verkeert niet meer, Maria, in het ballingsoord, der aarde; voor altijd zijt Gij met het Heilig Hart van uwen Zoon vereenigd. — Wilt ik U thans in uwe heerlijkheid aanschouw, noem ik U niet alleen Koningin des Hemels en der aarde, Koningin der Engelen en der Heiligen, maar ik noem U ook de Koningin van het Hart van Jesus.

Verzuchting. — Moge ik eenmaal bij U en uwen goddelijken Zoon zijn, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart! ik stel mijne ziel in uwe handen; met U geloof,

hoop, bemin ik, om Jesus met U, lieve Moeder eeuwig te beminnen!

Voornemens — Doen wij alles voor den Hemel, het ware vaderland van den Christen.... Daâr zullen wij Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart in al den luister harer heerlijkheid zien en met Haar zullen wij daar gewis het geluk deelen van God zelve te genieten.

Bid het *Gedenk*, o Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, — en wat verder volgt.

Te
Domini
Te
omnis
Tibi
coeli
tates.
Tibi
phim,
claman
San
tus,
Sabaot
Pler
majest

Te
run cl
Te
bilis n
Te M
laudat
Te
sancta
Patr
jestati
Ven
verum

San
clitum
Tu

Tu
es Fili

DANKLIED.

Te Deum.

Te Deum, laudamus Te
Domium confitemur.

Te aeternum Patrem,
omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, Tibi
coeli et universae potes-
tates.

Tibi Cherubim et Sera-
phim, incessabili voce pro-
clamant:

Sanctus, Sanctus, Sanc-
tus, Dominus Deus
Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra
majestatis gloriae Tuae.

Te gloriosus Apostolo-
rum chorus,

Te Prophetarum lauda-
bilis numerus,

Te Martyrum candidatus
laudat exercitus.

Te per orbem terrarum
sancta confitetur Ecclesia.

Patrem immensae ma-
jestatis,

Venerandum Tuum
verum et unicum Filium.

Sanctum quoque Para-
clitum Spiritum.

Tu Rex gloriae Christe.

Tu Patris sempiternus
es Filius.

U God loven wij, U Heer
belijden wij;

U, eeuwige Vader ver-
eert de gansche aarde.

U roepen alle Engelen,
U de hemelen en al de
machten.

U de Cherubijnen en
Seraphijnen onophoudelijk
toe:

Heilig, Heilig, Heilig de
Heer, God der Heerscharen.

Vol zijn de hemelen en
de aarde van de majesteit
Uwer glorie.

U looft het gloriertijke
Koor der Apostelen.

U het lofwaardig getal
der Profeten.

U het schitterend leger
der Martelaars.

U belijdt over de gansche
aarde de heilige Kerk:

Vader van onmetelijke
majesteit,

Uwen aanbiddenswaar-
digen, waarachtigen en
eenigen Zoon;

Den Heiligen Geest ook,
den Trooster.

Gij Koning der glorie,
Christus,

Gij zijt des Vaders eeu-
wige Zoon.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei-sedes, in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus,

Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni. quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum Tuum, Domine, et benedic haereditati Tuae.

Et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies benedicimus Te.

Et laudamus nomen Tuum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine, miserere. nostri.

Fiat misericordia Tua

Gij ter Verlossing, de menschheid zullende aannemen, hebt den schootder Maagd niet geschroomd.

Gij hebt, na 't overwinnen van den prikkel des doods, den geloovigen het rijk der Hemelen geopend.

Gij zit aan de rechterhand Gods, in de glorie des Vaders.

Als Rechter gelooven wij, zult Gij komen.

U dan smeeken wij, kom uwe dienaren te hulp, die Gij door Uw kostbaar bloed hebt verlost.

Maak dat zij in de eeuwige glorie met Uwe Heiligen gesteld worden.

Behoud Uw volk. Heer, en zegen Uw erfdeel.

En regeer hen en verhef hen tot in eeuwigheid.

Iederen dag zegenen wij U.

En wij loven Uwen naam in eeuwigheid, en in de eeuwigheid der eeuwigheid.

Gewaardig U Heer dezen dag zonder zonde ons te bewaren.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

Uwe barmhartigheid,

Domine
admodu
Te.

In T
non c
num.

V. Be

Deus

R.

riosus i

V. Be

et Filiu

ritu.

R. I

exalter

V.

mine i

R. I

riosus

in saec

V.

Domini

R. I

nes ret

V.

tionem

R.

Te ven

V.

R.

Deu
diae m
bonita

Domine super nos, quem
admodum speravimus in
Te.

In Te, Domine speravi,
non confundar in aeter
num.

V. Benedictus es Domine
Deus patrum nostrorum.

R. Et laudabilis et glo
riosus in saecula.

V. Benedicamus Patrem
et Filium cum sancto Spi
ritu.

R. Laudemus et super
exaltemus Eum in saecula.

V. Benedictus es Do
mine in firmamento coeli.

R. Et laudabilis et glo
riosus et superex altatus
in saecula.

V. Benedic anima mea
Domino.

R. Et noli oblivisci om
nes retributiones ejus.

V. Domine exaudi ora
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
Te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, cujus misericor
diae non est numerus, et
bonitatis infinitus est the-

Heer. zij over ons, naar
mate wij op U gehoopt
hebben.

Op U, Heer, heb ik ge
hoopt, ik zal in eeuwigheid
niet beschaamd worden.

Gezegend zijt Gij Heer,
God onzer vaderen.

En lofwaardig en glo
rierijk in eeuwigheid.

Zegenen wij den Vader
en den Zoon met den
Heiligen Geest.

Loven en verheffen wij
Hem in eeuwigheid.

Gezegend zijt Gij Heer in
het uitspansel des Hemels.

En lofwaardig en glo
rierijk en boven alles ver
heven in eeuwigheid.

Zegen mijne ziel den
Heer.

En wil niet vergeten al
zijne weldaden.

Heer verhoor mijn gebed.

En dat mijn geroep tot
U kome.

De Heer zij met U.

En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

God, wiens barmhartig
heid zonder tal en van
wiens goedheid de schat

saurus; piissimae majestati
tuae pro collatis donis gra-
tias agimus, tuam semper
clementiam exorantes: ut
qui petentibus postulata
concedis, eisdem non de-
serens, ad praemia futura
disponas.

Deus, qui corda fidelium
sancti Spiritus illustrati-
one docuisti: da nobis in
eodem Spiritu recta sapere
et de ejus semper consola-
tione gaudere.

Deus, qui neminem in
te sperantem nimium af-
fligi permittis: sed pium
precibus praestas auditum:
pro postulationibus no-
stris, votisque susceptis
gratias agimus, te piissime
deprecantes: ut a cunctis
semper muniamur adver-
sis. Per Dominum nos-
trum Jesum Christum Fi-
lium tuum, qui tecum vi-
vit et regnat in unitate
Spiritus sancti Deus, per
omnia saecula saeculorum.
Amen.

oneindig is: Uwe goeder-
tierendste majesteit danken
wij voor de verleende ga-
ven, terwijl wij voortdu-
rend Uwe barmhartigheid
smeeken, dat Gij, die aan
de biddenden het gesmeek-
ten toestaat, hen ook niet
verlaat maar wilt bereiden
tot het toekomstige loon.

God, die de harten der
geloovigen door de verlich-
ting des Heiligen Geestes
hebt onderwezen, geef ons
in denzelfden geest oprecht
wijs te zijn, en ons altijd
over Zijne vertroosting te
verheugen.

God, die niet gedooft
dat iemand die op U hoopt
te zeer verslagen wordt,
maar een goedertieren ge-
hoor leent aan onze gebed-
den: wij danken U voor
het aannemen onzer sme-
kingen en wenschen, en
smeeken U alleroetmoe-
digst, dat wij altijd tegen
alle tegenheden beschermd
worden. Door onzen Heer
J. C., Uwen Zoon die met
Uw leeft en regeert in de
eenheid des Heiligen Gees-
tes, God door alle eeuwen
der eeuwen. Amen.

Apost. So
Bepalin
dit bu

I. Kerkb
II. Vasto
III. Aahn
IV. Bie
V. Bijzo
Over de
Geschie

I. . .
II. Stre

Lofzan
Litanie

C
Ira
Gebed
Gebed
Opdra

Vers

Oefen
Gebed
Oefen
Oefen
Oefen
Gees
Opdr
Opw

INHOUD.

	Pag
Apost. Schrijven van Z. H. Paus Leo XIII.	1
Bepalingen en voorwaarden om aan de aflaat van dit buitengewoon Jubilé deelachtig te worden.	
I. Kerkbezoek met gebed	14
II. Vasten	15
III. Aalmoes	15
IV. Biecht en Communie	16
V. Bijzondere vergunningen	16
Over de aflaten	17
Geschiedkundige toelichting nopens den oorsprong van het Jubilé.	
I.	21
II. Strekking van het Jubilé	23
Geboden :	
Lofzang <i>veni creator</i>	26
Litanie van den H. Geest	27
Opdracht van de voorgeschreven werken.	
Opdracht van de H. Biecht	31
Gebed om een goed berouw	31
Geboden tot de H. Maagd	32
Opdracht van de H. Communie	33
Verschillende oefeningen bij het H. Sacrament.	
Oefening van berouw	35
Gebed van eerherstel en aanbidding	36
Oefening van geloof	38
Oefening van hoop	39
Oefening van liefde	40
Geestelijke Communie	42
Opdracht van den Vastedag	43
Opwekking tot eene milde aalmoes	43

Opdracht van de aalmoes
Gebeden bij het bezoeken der Kerk, tevens aflaa
gebeden.

Gebed van opdrachten van herouw
Gebed voor de dwalenden
Gebed voor de voortplanting van het heilig geloof
Gebed voor den vrede der Katholieke Kerk
Gebed voor de rust der Katholieke Kerk
Gebed voor de zegepraal der Katholieke Kerk
Gebed voor den Paus
Gebed voor den Blsschop
Gebed tot den Aartsengel Michaël, schutsengel d
Kerk
Gebed tot alle Heiligen
Gebed tot den H. Bonifacius
Gebed tot den H. Willibrord
Gebed om volharding

J. M. J. Negendaagsche oefening ter eere van Onz
Lieve Vrouw van het H. Hart

Op den eersten dag: Maria boodschap
» » tweeden » De geboorte des Heeren
» » derden » Maria draagt Jesus op in den
tempel
» » vierden » Maria met Jesus te Nazareth
» » vijfden » Maria op de bruiloft te Cana
» » zesden » Maria beklint den Kalvarieberg
» » zevenden » Maria aan den voet van het
kruis
» » achtsten » Maria bij de Verrijzenis
» » negenden » Maria in den Hemel
Danklied: Te Deum

. . .
ns aflaa

. . .
g geloof
k. . .

. . .
Kerk . .

. . .
sengel d

. . .
e van Onz

. . .
eeren . .
op in der

. . .
Nazareth
t te Cana
alvarieberg
et van he

. . .
zenis. . .
el. . .